

ТЕАТРАЛЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ

Двуседмичникът за литература, изкуство и обществени въпроси

Гл. редакторъ: ДИМ. ТАЛЕВЪ Редакторъ: ГЕОРГИ ДИМ. ИВАНОВЪ

ГЕНИИ, МАНИАЦИ И ГЛУПЦИ

ГЕНИАЛНИТЕ ЛИЧНОСТИ СЪИЗКЛЮЧИТЕЛНИ ЗА СВОЯТА ЕПОХА. ТАЛАНТЪТЪ ВЪПЛОЩАВА ВЪ СЕБЕ СИ ЕДНО ЩАСТЛИВО СЪЧЕТАНИЕ НА ПСИХИКА И ЕМОЦИИ.
БОЛЕДУВАНЕ НА ДУХЪТЪ. МАНИЯТА, КОЯТО ПОГУБВА И ОБЕЗЛИЧАВА ЛИЧНОСТЪТА. ТРАГЕДИЯТА НА ГЛУПОСТЪТА.

Всяка творческа личност е подложена на единъ силенъ и неудържимъ стремежъ къмъ овладяване на съвършенното, на непостижимото и величавото. Този буенъ потикъ, който заема цялия емоционаленъ и мисловенъ животъ на твореца, го обгаря отъ неугасващиятъ пламъкъ на усилни търсения, възможности и пжтища, — най-близки до целта.

Този творчески огънь опиянява душата съ мжчителна жажда и дръзка вѣра въ превъзможване скрититѣ препятствия, прелива се въ буенъ потокъ отъ трепетъ и ожидание, докато съ завършената творба, идѣ и края на родилнитѣ болки, защото въ нея сж претворени — отреагирани всички грижи, и напѣни за нейното създаване.

По силата и условноститѣ на духовни и нравствени сили се опредѣля и ржстѣт на творческата личност. Отъ тия доводи се вади и заключение и за гениалността. Наличността на една щаслива комбинация отъ психика и силна емоционалност, предполагагъ качества и условия за оформянето и разгъването на единъ талантъ.

Не по малко значение иматъ и: срѣдата, обществения строй, после — идейнитѣ течения — историческия моментъ, расовитѣ качества, — племеннитѣ наклонности съпоставени съ индивидуалнитѣ качества на творческата натура.

Колчемъ пжти предъ нашето въображение се е възпривялъ великанскитѣ духовенъ ржстъ на гения, предъ чиято величавост и блѣсъкъ въ насъ сж билика въпроси отъ естество да разкриемъ вътрешното съдържание на неговиятъ богатъ мисловенъ и емоционаленъ животъ, — тайственостъ, който поставя въ движение колесницата на човѣшкия напредничавъ духъ и като заключение се е идвало до убеждението, че гениалнитѣ личности сж изключителни за своята епоха. Тѣ разкриватъ пжтищата къмъ посносното, блаженното; създаватъ епохи, коватъ образа на утрешния день и разширяватъ кръгъзора предъ човѣчеството.

Както се изтъкна по горе, гениалната личностъ твори подъ магическата сила на своята богато надарена натура, въ зависимостъ отъ условията и обстоятелствата, които оказватъ влияние.

И тукъ трѣбва да се свърже въпроса за манията, която въ днешнитѣ говоримъ езикъ е станала понятие съ най-широко употребление по значение и дифиниция (опредѣление).

Манията, като наученъ терминъ отдавна служи за обозначаване на опредѣлени форми на душевно разстройство. Този въпросъ е разясненъ отъ специалиститѣ и му е дадено конкретно разяснение, и отъ научна гледна точка представлява:

боледуване на духа

„Маниакалниятъ типъ е подложенъ на едностранчиви влѣчения, страсти, отправени къмъ даденъ предметъ или занятие. Сжществениятѣ свойства на тѣзи болезнени форми се заключаватъ въ ускорени течения на идеи и силни двигателни потици. Обикновеното развитие на манията се предшества отъ непродължителенъ периодъ на угнетение, което често се превръща и въ крайна веселостъ, става центъръ на смѣхъ, закачки стига-

щи до глупостъ и цинизъмъ. Маниятъ лесно подражава, попада подъ влияние, чувства себе си способенъ да твори, да се заема съ крупни предприятия, — дълбоко убеденъ, че ще превъзмогне всички изпречили му се препятствия. Настроението лесно се промѣня, попада въ глупави противоречия, гнѣви се че не го разбиратъ и т. н.“

Въобще въпросътъ за манията е толкова многостраненъ и разнообразенъ, че само едно обемно и всестранно изследване би дало едно задоволително разяснение.

Отъ всички видове — отрасли на културата, театрътъ може да превърне своитѣ, било малки, или голѣми жреци въ манияци и то въ зависимостъ отъ редъ условия. Артистътъ изпълнява най-различни роли, и въ интересъ на тѣхно-

то добро изпълнение, той навлиза прѣко подъ влиянието на зададени сцениченъ образъ, и всички поредъ създавани характери незабелязано оставатъ отпечатащи върху психиката на артиста, които се наслояватъ и сж причина за едно раздвоение въ неговиятъ животъ на сцената и въ живота.

Артистътъ е галеното дете на публиката даже и на рецензента, а това е единъ сигуренъ белегъ на внушение, съ послѣствие: силно повишаване на самочувствието и самомнителността.

А това се случва не само съ хората отъ сцената, но и музиканти, художници, писатели, и чакъ до обикновения рапортеръ на единъ вестникъ. Вникне ли се добре, не само въ единъ такъвъ маниякъ у когото ясно ще забележите сигурни белези на слабо душевно разстройство,

а даже и оня който е изпадналъ подъ вредно влияние на внушение чрезъ ласкателства и се наредилъ пакъ въ крайната редица на маниакалността, ще се дойде до убеждение, че и той напразно се мжчи да изнася своята природа и да надхвърли своя духовенъ ржстъ.

Това рѣзко несъответствие на нравствени сили, вътрешна духовна пищностъ и отчаяни усилия за постигане непостижимото, се сравняватъ съ народната поговорка „замъчила се планината, та родила мишка“. Това сж жалкитѣ глупци, които понѣкога сждбата напразно ни натрапва предъ нашитѣ очи.

Впрочемъ свѣтътъ въ своето разнообразие бива по красивъ и по-интересенъ.

Георги Д. Ивановъ

РЕПЛИКАТА КАТО ОСНОВНА ТЖКАНЪ

отъ гледище на основнитѣ елементи на драмата и Комедията. Отражени ли сж характернитѣ особености на различнитѣ литературни влияния въ нея? Реплика като художествено изразно сръдство.

Репликата т. е. думитѣ, които действащото лице произнася било самъ (монологъ), било въ общение съ друго действащо лице (диалогъ), отъ литературно гледище трѣбва да притежава драматически стегнатъ стилъ. Този драматически стегнатъ стилъ въ свременината драма иде отъ времето на Ибсена, отъ когото и диалогътъ се превръща въ естественъ разговоръ. При лжжекласицитѣ репликата има риториченъ характеръ. При сантименталиститѣ (авторитѣ на така наречената гражданска драма) репликата добива наивно-трогателенъ и чувственъ тонъ, напоенъ съ хуманитарно чувство тонъ. При романтицитѣ тя обикновено изразява мечтателностъ или нѣкое чувство, може би смжтно, а много често и така бурно, че завладѣва душата и става трудно да се опредѣли степенята на интензивността му. При реалиститѣ и натуралиститѣ тя (репликата) добива характеръ на отломъкъ отъ обикновенъ разговоръ въ живота, и често е не вече изразъ на действителността, а е самата действителностъ. При символиститѣ, които имаха за задача да изобразяватъ единъ свърхъземенъ и свърхчувственъ свѣтъ, за които нѣщата въ действителността бѣха само символи, а хората (действащитѣ лица) — (въплотение на) нѣ-

коя идея, репликата добива отново мечтателенъ характеръ и пр.

И така, въ репликата се отразяватъ характернитѣ особености на различнитѣ литературни течения.

Отъ гледище на основнитѣ елементи въ драмата, репликата бива трагична, когато има да изрази възвишени и можщи чувства (една степенъ по-високи отъ чувствата на обикновенитѣ хора) и комична, когато чрезъ нея героитѣ изразяватъ чувствата си, причинени съ комичното или смѣшно положение, въ което сж попаднали.

Необходими ни бѣха тѣзи историко — теоритични бележки, за да вникнемъ въ сжщната на репликата, като основна тъканъ на драмата, като звено на диалога. (Монологътъ е сжщо реплика, но развита напълно и поставени въ нѣкой отъ фокуситѣ на драмата. Въ сценичната постановка на драмата репликата е всичко. Чрезъ нея се познава темпераментътъ на актьора, чрезъ нея изпъкватъ естествениятъ му дѣрвания, чрезъ нея той изразява сложната гама на чувствата си, и въобще, — своята душевна организация.

Всяка реплика съдържа: 1) чувство или много чувства 2) размисълъ и 3) картина или образъ.

Да си послужимъ съ примѣри изъ Яворовата „Въ политѣ на Витоша“, III Действие.

Христофоровъ: Чувствувамъ желание да те отнеса на край свѣта и да бдя надъ тебе. . . ревнувайки те отъ слънцето, което те грѣе. . . пазейки те отъ вѣтъра, който те

докосва. — Ето една реплика въ която сж почертани две чувства: любовъ и ревностъ, които актьорътъ трѣбва да изрази чрезъ сръдствата на своето изкуство. Иначе, тѣ ще прозвучатъ като празни думи.

Ето друга реплика, която съ-

(Следва на 2-та стр.)

„ГОСПОЖА МИНИСТЕРШАТА“

Комедия въ 4 действия отъ Бр. Нушичъ

Комедиятъ на Бр. Нушичъ сж едно огледало на живота, въ което се отражава опакото, неестественото, предадено въ една окарикатурена форма. Нушичъ е сумѣе да създаде типични образи на членове отъ обществото, представени съ всичкитѣ имъ слабости, недостатъци и отрицателни, черти. И съ единъ твърде подсиленъ комизъмъ, въ които тѣ изпадатъ, ги излага на общественъ пжказъ. По такъвъ начинъ той осмива, учи и ни показва обратнитѣ страни на живота, въ който цари лицемѣрието, духовната нищета и нравственото падание. Ние имъ се смѣемъ презъ сълзи, но въ душата ни отеква неизвестенъ гласъ, който ни нашепва: „Вижъ какъ би изглеждалъ, ако изпаднешъ въ такова положение“,

Творбитѣ на Нушичъ сж напълно издържани сценично. Напрежението въ всѣко действие, се задържа съ еднаква сила. Той познава отлично за конитѣ на сцената: езикъ, действие, сила на ефекта, мизансценъ, съ които той борави майсторски и ги използва до крайна степенъ въ комбинация. Неговитѣ герои, сж люде на право откъснати отъ живота, освободени отъ всѣкакъвъ допиръ съ книжовността; тѣ се подхвърлятъ въ крайно интересенъ комизъмъ, въ който най-често звучатъ нотки на дълбокъ трагизъмъ.

Следъ комедията „Опечалена фамилия“ чрезъ която влѣзохме въ контактъ съ творчеството на Бр. Нушича, съ новата постановка на „Госпожа министершата“ (1929 год.) дойде

(Следва на 4-та стр.)

Наши артисти

Надя Станиславска

По случай нейната 20 годишна
сценична дейност.

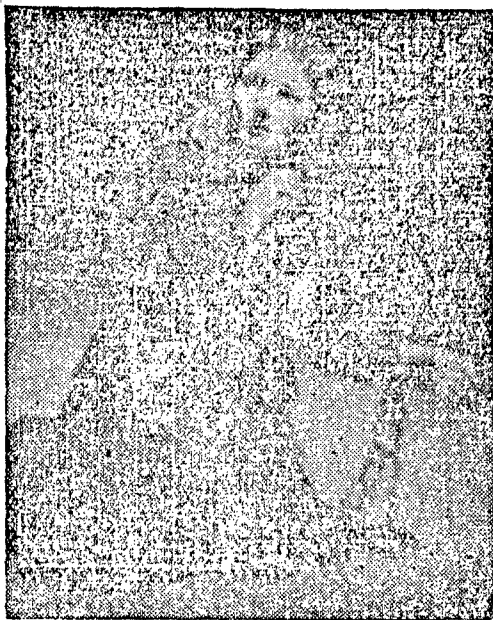
На 10 т. м. в Варненския нар. театър по случай 20 годишната сценична дейност на актрисата Надя Станиславска Керемидарова, бѣ изнесено бенефисно представление, уредено от общограждански комитет.

Това скромно чествуване стана съ представянето на пиесата „Наймичка“, от Тарасъ Шевченко, където Н. Станиславска изпълни централната роля — Марина.

По този случай ще отбележим голѣмитѣ заслуги, които Станиславска има за изграждането на нашето театрално дѣло, въ продължение на двадесет години, единъ нанизъ отъ много трудъ, незгоди, въ жертва на храма на Мелпомена.

Създадениѣ отъ нея образи, сж още прѣсни въ съзнанието на варненци и тѣ ще се помнятъ още дълго време: Мария отъ „Иванко“, Сержень отъ „Засада“, „Мария Стюарт“ Варвара — „Есенни цигулки“, Жана — „Молитвената броеница“, Жаклинъ отъ „Неизвестната“, Офелия отъ „Хамлетъ“ и още много роли надвишаващи цифрата 300-та.

Родена въ Тулча, тя завършва тамъ своето сръдно образование, и въ 1912 год. идва въ България. Тя чувствува призвание къмъ сценичното изкуство и се отдава въ служба

Надя Станиславска въ ролята на Мария отъ „Иванко“.

на театъра. Участвувала е въ състава на Шуменския градски театър, дето се появява за първи път въ оперетата „Горската царица“, после въ Бургаски, Хасковски, Старозагорски, Сливенски, Свободенъ худож. театър П. К. Стойчевъ, Плевенски и разни пѣтующи театри, следъ което съ малки прекъсвания се е задържала на варненската сцена до днесъ.

Пожелаваме на г-жа Керемидарова бодростъ, сили и здраве, за да продължи да раздава и за напредъ все по нови и сочни образи отъ сцената и да дочакаме чествуването и на нейния 25 годишенъ юбилей.

Отъ редакцията

Малъкъ = =бележникъ

Недостойно е!

Тонко Бербата въ своята озлобеностъ и безсилие се осмѣлилъ да се нахвърли и срещу менъ съ непочтени и напълно осждителни похвати за да злепостави менъ, който въ Варна го лансирахъ за пръвъ път, като рапортьоръ, което вѣрвамъ никога не ще отрече.

И ето какъ тоя „приятелъ“ чиято маска предъ мене сега безвъзвратно падна за да видя истинския му образъ, ми се отплати за всичко това съ една неблагоприятностъ.

И въ своето безсилие и слѣпа настръвеностъ, до замѣгление, не се е спрѣлъ и предъ срама да използва и окарикутира леки шегѣ и даже най-безговорно да лже и пише, че се съмъ му заявилъ, какво, къмъ писането съмъ нѣмалъ голѣма склонностъ.

Съ подобни прийоми, клюки и лжки не ще се занимавамъ.

Увѣренъ съмъ, че читателя много по-добре разбира, доколко единъ литературенъ вестникъ, който е въ периодъ на замогване и утвърдяване може да бѣде сръдство за препитаване на „безработни. Наистина каква плиткостъ на разсъждения!

Читателя сжко по-добре знае съ цената на какви материални жертви и незаплатенъ трудъ се издава по добенъ вестникъ, ако въ това начинание не е вложено и водимо отънай-чистъ идеализъмъ.

Георги Димитровъ

По случай премиерата на „Г-жа Миңистершата“ г. Радославъ Весничъ — произнесе речъ на сцената на Варненския Нар. театър, която посвети въ паметъ на голѣмия югославянски драматургъ Браниславъ Нушичъ, която предаваме изцѣло на нашитѣ читатели.

На 4-та страница

Получи се въ редакцията ни романа „Дветѣ жени“ (една изповѣдь) I томъ, отъ Мара Попова.

Продава се по всички будки и книжарници.

Четете в. Театр. Прегледъ

РЕПЛИКАТА КАТО ОСНОВНА ТЪКАНЪ

(Продължение отъ 1-ва стр.)

държа размисль (размишления или рефлексивна поезия), а сжко и самоанализъ, самонаблюдение до пълно самовглбяване въ себе си: Христофоръ свъ: Можешъ ли допустна, че бихъ дигналъ ржка да стрелямъ върху твоя братъ! Тобѣше една мимолетна мисль, — не мисль, а нѣкакво смжтно чувство. . . . Азъ самъ не зная, искахъ ли да кажа нѣщо. Сжко тѣй не мога да обясня и случката въ градината: като че нѣкоя чужда ржка подигна ржката ми, — нѣкаква чужда желѣзна ржка.

За да бѣде изнесена сполучливо, ролята на Христофоровъ трѣбва да бѣде повѣрена на актьоръ съ лирически темпераментъ. Но и това не стига: трѣбва склонностъ къмъ размисль. Нѣкога, още при живота на Яворова, тази роля се изпълняваше въ Соф. нар. театъръ отъ покойния Василь Кировъ: първата половина отъ задачата той изпълняваше блестяще, а втората. . . втората не вървѣше. Тази склонностъ къмъ размисль трѣбва да я има преди всичко у актьора, за да се предаде на публиката. Ето защо не се е удало още на никой български актьоръ да изнесе, както трѣбва ролята на Хамлета.

Ето ви една реплика, въ която се очертава образътъ на героя (Христофоровъ). Чудомиръ: Тоя бившъ захародуменъ ораторъ по работнически събрания, тоя настоящъ лжезаренъ политически деецъ, тоя доброволецъ въ литературната критика. . . . тоя. . . изобщо, тоя човѣкъ създаденъ само да приказва. . . Или по-долу — Чудомиръ: тоя е единъ философствуващъ романтикъ въ политиката. . . (Действ. II). Това е косвена характеристика на героя въ репликата. При по-

добни реплики отъ актьора не се иска нищо друго, освенъ достатъчно изразително да обрисова, черта следъ черта, образа на героя.

И ето и цѣлостна картина въ реплика на о, Пименъ изъ „Борисъ Годуновъ“:

. . . На другий день, обѣдня бѣше, азъ чувамъ, звѣнъ; камбанитѣ забиха. Виѣкъ, шумъ. Царицитѣ изъ двора бѣгатъ. Азъ бързамъ — стекълъ се градътъ.

И гледатъ — тамъ закланъ е царския синъ. Безъ паметъ царствената майка е надъ него, доилката отчаяна ридае, а тамъ тѣлпата стрѣвно влачи безбожната престѣпна майка. . . всрѣдъ тѣхъ, свирепъ отъ злоба блѣденъ, явява се Иуда Витеговски. „Злодеяте! — викнаха, „Злодеяте!“ и въ мигъ изчезна той. . . И пр.

Една картина, нарисувана безъ риторика, но влѣденяваща съ нейния трагиченъ ужасъ. Колко умѣние трѣбва отъ страна на актьора, за да я предаде съ нейнитѣ потресающи подробности.

И какво ли още нѣма въ една реплика, произнесена отъ сцената!

Който е приученъ да разбира репликата, той разбира и драмата, разбира и актьора.

Недостатъчното вникване въ съдържанието на репликата превръща диалога въ тривиаленъ разговоръ, безъ значение, безъ връзка съ драматическото напрежение. Културата на актьора личи именно въ нехъ въ нея личатъ и дарбитъ му. Нехайството къмъ репликата се отразява върху успѣхъ на пиесата.

Прочее, една отъ главнитѣ задачи на режисьора е, да подчертае чрезъ даннитѣ на артиститѣ всички нюанси на мисльта, чувството и въображението въ всѣка реплика на пиесата.

Вл. Миневъ

Театрално училище

Изъ новия романъ на Веселина Генска — Герчева.

Въ училището започва да идва доста често писателътъ Кирилъ Краевъ. Той е приятелъ на директора. Въ междучасовитѣ почивки той сѣди въ дирекцията, пуши и прелиства театрални списания, а щомъ удари звънеца, влиза въ стаята при ученицитѣ, сѣда въ единъ жгълъ и внимателно наблюдава всичко което се върши.

Краевъ е решилъ да напише една истинска пиеса съ сценически достойнства, за да спести авторствуването на режисьора.

Почти едновременно съ писателя Краевъ въ театралното училище се появява и Сава Савова, една блѣда жена съ стиснати устни, която не може да изличи отъ лицето си следитѣ отъ нѣкакъвъ ударъ, който злея е разтѣрсилъ. Историята на Савова веднага обикаля всички уши. . .

Сава Савова иде отъ Русия. Нѣкога, може би въ Русия, или въ другъ нѣкой театраленъ центъръ, Савова и директорътъ Михайловъ сж се срѣщали. Подробности за тази среща липсватъ. Може би, заради тази нѣвгашна срѣща, Савова идва да чете лекции за новитѣ насоки на съвременния театъръ. Преди години, следъ завършването студията на Вахтанговъ, Сава започва да играе и обещава да стане голѣма артистка. Но идва единъ случай, кой-

то замахва жестоко и разрушава съ страшенъ трѣсъкъ кристалнитѣ кули, градени съ толкова любовъ презъ безсъннитѣ нощи на начинаещата Сава Савова. При едно представление тя пада зле и счулва ржката си. Тукъ свършва всичко. . .

Сега нейното лице е блѣдо и студено, устнитѣ стиснати, а неподвижната лѣва ржка е загубила способността си да се вдигне и гальовно да се протегне — не само на сцената, но и въ живота — къмъ едно любимо лице.

Новата лекторка е съсръдоточена и сериозна. Когато тя говори всички стоятъ приковани и безмѣлвни. Може би, затова, че Сава съ чудно майсторство разкрива приказния, но сжщевременно труденъ свѣтъ на истинския театъръ. А може би, защото, нейната история имъ е внушила състрадание и тѣ не желаятъ съ нищо да насърбяватъ тази нещастна жена.

Тя ще се смѣе. Понѣкога всрѣдъ избухналия смѣхъ на слушателитѣ ѝ, се понася нейната усмивка, толкова мжчителна и горчива, че тѣ безъ да искатъ замълчаватъ и се пренасятъ въ онова време, когато тя е играла и е била обещаваща. Бедната Сава! Тя знае толкова много. Тя хваща слушателитѣ си и вихрено ги понася на крилетѣ на своята мисль отъ Москва въ Римъ, отъ Берлинъ въ Лондонъ, отъ Пра-

га въ Нью-Йоркъ. . .

Отъ цѣлата нейна история, само една фраза остава въ паметта на Олга: нѣкога, въ Русия, или въ другъ театраленъ центъръ, Савова и директора сж се срѣщали. . . Затова ли неговото лице сега е по-разведрено? Затова ли неговитѣ идеи сж по смѣли и по-богати? Защото Сава е тукъ? И защото скицира съ здравата си ржка чудновати проекти за костюми и бѣдещи постановки?

Олга би желала Савова да не е падала, да не си е счулвала ржката, и сега да играе ако ще дори при Станиславски, само да я нѣма тукъ. Ней стига една срѣща съ Павелъ Михайловъ. Какво иска по вече? Наскоро следъ идването на Сава опредѣлятъ датата на изпита, следъ който ще се формира висшия курсъ за постановки. На следния денъ, директорътъ срѣща Олга при входа на училището и я запитва, какво ще приготви.

— Може ли да не Ви кажа?

— Разбира се. Но възможно е да излѣзе нѣщо по-лошо отъ изненада. Азъ настоявамъ.

— Първата цена отъ „Танцътъ на мъртвитѣ“ ли казахте?

— Но да. Стриндбергъ.

— Знаемъ добре, че е Стриндбергъ. Но слушайте какво ще Ви кажа. Вие или сте неподправима маниячка и азъ ще бѣда принуденъ да престана да се занимавамъ съ Васъ, или представявате нѣщо извънредно. По-вѣроятно е първото.

Той помисля малко и казва: — Вие съ колежата Борисовъ ще подготвите първата сцена отъ второто действие на „Ромео и Жулиета“. Разбирахте ли добре?

Нейнитѣ очи въ мигъ блѣсватъ гнѣвно, но тя се овладява. И вмѣсто да му извика: азъ ще Ви дамъ една Жулиета, която Вие дълго ще помините! — тя навежда глава и казва малко предизвикателно. — Щомъ желаете „Ромео и Жулиета“, подчинявамъ се.

— Азъ нѣмамъ намѣрение да принуждавамъ и да опредѣлямъ теми и сцени. Но съ Васъ трѣбва така да постѣпя. Вие много предварвате. Почакайте малко. Още не сте за „Танцътъ на мъртвитѣ“.

Той влиза въ училището, а тя остава съ стиснати челюсти и остъръ погледъ. Престѣпя една крачка следъ него и помисля: почакай, приятелю, азъ ще направя нѣщо, което, или ще ме изхвърли отъ тази сграда, или. . . ще ми даде сигурно мѣсто въ сръдцето ти.

Когато се съвзема отъ яда си, тя се разкайва за тази своя мисль. Защото почти всички ученици отъ училището шушукатъ, че за да се направи кариера, трѣбва да се спечели вниманието на директора. Но не! Не това иска Олга. Тя би била готова да махне съ ржка на кариерата си. Ала трѣбва да разбере какво мисли този човѣкъ и защо тя тѣй много се занимава съ него.

На пътъ за въ къщи тя се отбива въ една книжарница и купува една пиеса. Тя знае добре, че Михайловъ е гледалъ Бергманъ въ тази пиеса. Нищо. Съ нея Олга ще издѣржи най-голѣмото сражение. То ще бѣде срещу Бергманъ, срещу Сава и срещу лошото мнение на директора. А най-вече ще бѣде за. . . Тукъ Олга се спира и се осмива горчиво: нима

може любовта така да се не чели? О не! Това сражение сж бѣде само за нейната кариера. . .

Въ къщи тя чете и препрочита пиесата, подробно анализира, после изразява графически вътрешнитѣ мотиви и найсетне прави разборъ на интонацията. Тя не се спира само на главната героиня. Тя разучава цѣлата пиеса, до най-малката подробностъ. И едва, когато я възприема съ всичкитѣ подробности и тънкости, тя започва съ ролята на главната героиня.

Дни и нощи упоритъ трудъ. Олга поблѣднява и загубва апетита си. Очитѣ ѝ трескаво горятъ. Единъ денъ случайно срѣща Сава и директора. Тѣ вървятъ по улицата рамо до рамо и горещо разговарятъ за нѣщо. Толкова увлечени въ своя разговоръ, че не забелѣзватъ Олга. Тя се спира на плочника и дълго ги следи съ погледъ. Челюститѣ ѝ отново се стисватъ и една немирна мисль прошарва мозъка ѝ: Азъ ще заема това мѣсто, до неговото рамо. Почакай още три дни. . .

Следъ тѣзи три дни, тя се явява въ училището съ едно мрачно спокойствие. Тя чувствува, че това, което ѝ предстои е въпросъ за животъ, или смъртъ.

Въ изпитната комисия сж директорътъ, Савова, режисьорътъ Нейковъ и писателътъ Краевъ.

Хубавъ съставъ — мисли Олга. Въ най-лошия случай ще бждатъ две на две. Тя знае, че може да разчита на Краевъ и режисьора.

Опомни се Тодоре!

Не би тръбвало да занимавам читателите на „Театрален преглед“ с истеричните словосъчинителства на тъй нарекия се *Тоню Бербата*, ако не смътах за полезно за варненските читатели изобщо да знаят кой е кумъ, а кой сватъ. Нашъ Тодорчо не само че не се е събудил, но се е оплелъ здравата въ кълчищата. Ако той не е разбрал онова, което съм писал до сега, нека помоли когото и да било от читателите и ще получи разяснение. А до колко аз съм „полуграмотен“ и въдалечни родствени връзки с театъра, ще кажат следните данни:

Завършил съм през 1929 год. въ София драматическа школа с преподаватели К. Сагаевъ, Ст. Стоиловъ, Дръ Тиховъ, проф. М. Арнаудовъ, Вл. Трандафиловъ, Иор. Черкезовъ и др. Следъ завършването на школата съм билъ актьоръ въ „Софийски драматичен театър“ „Соф. колективен театър“, и отъ 1932 до 1934 г. вкл. въ „Варненски общински театър“.

Издавал съм и редактиралъ въ София „Тонфилмъ и музика“, „Око“, „Театър и изкуство“, а въ Варна „Варненски журнал“, „Македонска борба“, „Театър и публика“, „Театрален преглед“, и др. Кой е чуждъ на общественя животъ въ града ни, азъ или нѣкой бившъ настоятелъ на вестникъ, или продавачъ на вестници, или нѣщо подобно въ гара Тръмбешъ?

Като говори за „незаконороден“, може ли Тодорчо да каже, какъ тъй смѣта себе си за „законороденъ журналистъ“ и кога стана кюмюрджия, та му се очерни... лицето, например?

Ако може да се говори за случайностъ въ професията, не-

ка Тодорчо да погледне себе си. Като държи много на протокола, нека покаже образователния си или другъ (какъвъ ли?) цензъ, за да се смѣта за журналистъ. Ако сътрудничеството му въ „Тарикатски гласъ“ отъ София и образованието отъ Тръмбешъ той смѣта за достатъчни, то нека крачи смѣло напредъ въ „кариерата“ си.

А колкото до мародерство и плагиатство, винаги мога да покажа на момчето Тоню Бербата, кой плагиатствува и мародерствува изъ „Последния новостъ“ и други. Тогава ще видимъ какъ се пишатъ „мѣродавни статии“ и какъ се бистри висша политика, отъ която разбира дотолкова, доколкото може да преведе или да скалъпи нѣщо отъ писанията на истинските журналисти отъ кариерата.

Надѣвамъ се, че това е достатъчно за нашъ Тодорчо, за да може най-после да се събуди, вмѣсто да се мъчи да приспива дълготърпеливите читатели. Иначе чорапътъ може се разплете до край.

Д. Галевъ

Поставенъ е подъ печатъ романа „Театрално училище“ отъ нашата сътрудница Веселина Геновска Герчевъ а. Една глава отъ сжщия романъ печатаме въ днешния брой на нашия вестникъ.

Зимниятъ Театраленъ сезонъ. Варнен. общ. театъръ ще бжде закритъ по всѣка вѣроятностъ на 19 т. м.

Предполага се че и на сжщата дата ще бжде откритъ въ София, и конгреса на артистите въ България.

Кандидатките и кандидатите минаватъ единъ следъ другъ. Когато Сава прочита Олгиното име, Михайловъ се усмихва и както вижда, че тя идва сама, запитва:

— А Вашия Ромео?

— Азъ ще бжда сама — отвърща твърдо Олга и усеща, че започва да трепери.

— Какъ сама!

Тя му отговаря съ едно нетърпеливо движение и пристъпва напредъ. После бавно, съ всемъ бавно, колѣничва.

Михайловъ я поглежда втренчено и една мисль блѣсва въ мозъка му; Хайтангъ! Тебеширениятъ кржгъ! Той вдига ръка за да прекъсне Олга, но Савова го възспира.

Той утихва съ безразличие. Това може да я провали. Тя на всѣка цена иска да пропадне.

Първите думи на Олга сж произнесени съ треперящъ и несигуренъ гласъ, който потвърждава мисльта на Михайловъ. Но какво е това? Тя повишава тона, безъ да погрѣши, или скъсва. Нейните движения го привличатъ, а лицето и дава изумително вѣрна мимика. Михайловъ нервно прехапва долната си уста... А когато Олга разперва ръце и извиква: „Елате Вие умрѣли майки, всички майки по свѣта. Извикайте дали азъ не искамъ съ право отъ разбойниците своето дете!“ — той усеща трѣпки по кожата си.

Олга продължава. Ржцетъ и лесно и бавно се прибиратъ, цѣлото и сжщество отпада, изглежда обвито въ мъгла... „Снежи, снежи... бѣло, все по-бѣло...“ Този полугласъ, полушепотъ сграбчва директо-

ра и нѣкаква парлива вълна нахлува въ гърдите му. Олга! Леонид! Той конвулсивно стиска ржцетъ си, вече изплашенъ да не прозвучи нѣкоя фалшива нотка. А когато Олга вдига молитвено ржцетъ си и произнася: „О ти нѣжно лице на луната, дай ми малко радостъ отъ твоята свѣтлина“ — той вижда какъ две сълзи се хлъзватъ по бузите ѝ.

Когато Олга свършва и отгуска глава, въ залата цари гробна тишина. Михайловъ гледа приведената и фигура, безъ да може да каже нѣщо.

Тогава Савова се повдига отъ мѣстото си, пристъпва къмъ Олга, навежда се надъ нея и ѝ помага да стане. Тѣхните погледи се срѣщатъ. Очитъ на Сава сж влажни и дълбоки. Тамъ гори безумната жажда да протегне и тя ржце къмъ свѣтлото лице на луната, и палещото отчаяние, че това нѣма никога да стане.

Олга я поглежда като на сънъ и една безгранична мъжа я обхваща. Тя не издържа и се разхълзва.

Савова се овладява и казва съ разтреперенъ гласъ: — Помнете, че Олга Константинова предъ насъ държа своя първи изпитъ.

Сава отвежда Олга въ лекторската стая, настанява я въ едно кресло и като я погалва по косите казва:

— Помнете отъ днесъ, че Вие ще станете голѣма артистка!

Сава се връща въ изпитната зала, а Олга остава сама. Какво означава това? Защо Сава не я гледа съ ненавистъ. Може би тя самата иска да отстѣпи мѣстото си до рамото

Почина артиста Н. ГАНДЕВЪ

Кратки животописни бележки.

Никола Гандевъ е роденъ презъ 1880 год. въ гр. Котелъ. Тамъ получава първоначалното си образование. Следъ изгарянето на града живѣе въ Добричъ, Сливенъ и Варна, кждето продължава образованието си. До 20 год. си възраст той не чувства наклонностъ къмъ сценичното изкуство.

Презъ пролѣтътъ на 1901 г. народната драматична труппа посещава гр. Варна. Едва тогава у Гандевъ се заражда желание да стане актьоръ.

По това време въ Варна сж се подвизавали способни актьори, като: Тончевъ, Дабковъ, Буйновъ и др., и той става тѣхенъ ученикъ. Въ продължение на три години Н. Гандевъ участвува почти въ всички представени пиеси отъ театралната труппа „Напредкъ“.

Презъ 1904 год. той за първъ пътъ постъпва въ професионаленъ театъръ и следъ кратко временна обиколка изъ по-големите градове, труппата се разтуря и той остава свободенъ. Наскоръ обаче постъпва въ свободенъ театъръ и работи въ него два сезона.

Презъ 1906 год. той издържа изпитъ и постъпва въ Народния театъръ кждето престоюва кратко време.

Следъ това Гандевъ работи изъ разни труппи и всички градски театри и най-после се завръща въ Варна, кждето е започналъ своята дейностъ.

Никола Гандевъ е единъ отъ ратниците за съюзяването на артистите у насъ.

Живѣлъ винаги въ лишения, следвайки неотклонно трѣнливия пътъ на нашия театъръ, той и до края на живота си служи немъ, въпрѣки онеправданъ и оскърбенъ, на старини той пое голготския кръстъ, да се скита, защото така се ценятъ у насъ хората на изкуството.

на Михайловъ...

Олга отдъхна, Сега всичко е въ редъ... Въ този моментъ вратата се отваря и влиза Михайловъ. Олга неволно се повдига отъ мѣстото си.

Той бавно идва до нея, взема дветѣ ѝ ржце и казва:

— Това бѣше чудесно, Олга. Азъ просто не искамъ да говоря за изминалите минути.

Тя стои неподвижна, безъ да вдигне очи къмъ него.

— Какво мислите сега? — запитва я той.

— Нищо. Почти нищо.

— Може би, това, че свършвате съ школовката си.

— Не, че сега започвамъ.

Той помълчава малко и запитва тихо:

— Върху цѣлата пиеса ли работихте?

— Да.

— Какво Ви накара?

Тя поглежда разсеяно къмъ прозореца и казва:

— Не знамъ. Може би, само за да се увѣря, че наистина мога да стана артистка.

Той гледа внимателно лицето ѝ.

— Само това ли, Олга?

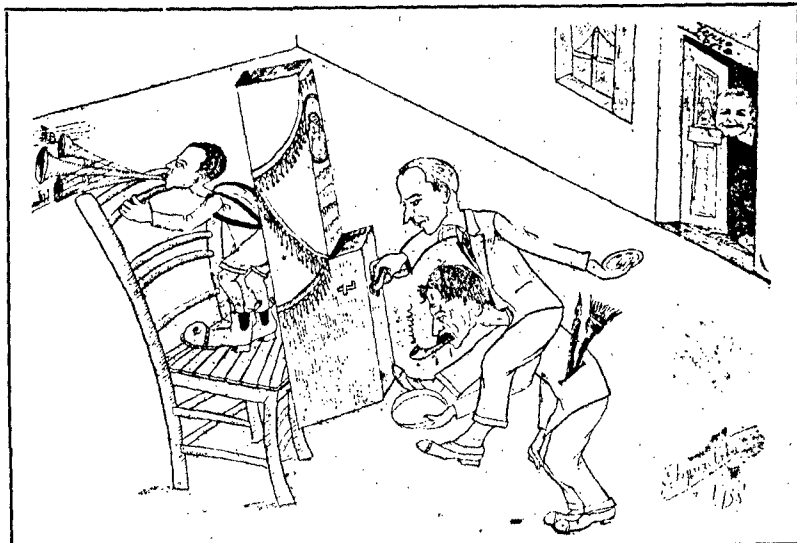
Този въпросъ и напомня глупавата мечта въ денътъ на изпита по мимически упражнения. Тя едва сега забѣлзва, че нейните ржце сж въ неговите. Страхливо ги оттегля и отговаря твърдо:

— Да, господинъ Михайловъ, само това. Най-сетне, трѣбваше да разбера смисъла на моето стоене тукъ.

Неговото лице приема сериозенъ и хладенъ видъ, той казва сухо: Поздравявамъ Ви за упоритостта, — и напуска стаята.

Малко смѣхъ и безгрижие

Тройниятъ акордъ

Джордано Черкезини: Прощавай ний сме раздѣлени, дълбока пропасть намъ дѣли....

Натанаилчо: Кълна се въ честта на Санта Ребека, че тукъ се крие нѣкаква шмекерия, нѣкаква далавера.

Гражданина Одесусъ: Ехъ, господа театрали, знайте, че съ тия „ерихоновы трѣби“, се разнася не само слава, но и позоръ.

Малки новини

Преди известно време е билъ нападнатъ въ театъра известния „прокуроръ“ на тритейския сждъ, Поповъ, отъ едно нежно дамски сжщество, което отъ невидѣлица кацнало съ колелата си върху неговата стихийно развълнувана грѣдъ съ целъ за грабежъ. Поповъ при явната наличностъ на толкова бурни приживѣвания и неизказано сладки трепети и гѣделъ изпадналъ веднага въ трансъ Благодарение на освежителната струя на пожарния маркучъ, той можалъ да дойде на себеси.

Презъ време на единъ радиорепортажъ на говорящия отведнажъ се сванало ченето. За щастие навремената намѣса на управителя на радиото, който го халосалъ съ чукъ, неговиятъ механизъмъ отново поелъ да джавкоти. Хвала на подобни уредници, които умѣятъ навреме да отбѣгнатъ подобни неприятни ситуации, за да не става нужда да се пуца сигнала на станцията въ действие.

Въ единъ грѣцки провинциаленъ градъ едно необикновена силна и съдържателна статия на единъ критикъ предизвикала голѣма сензация. Отречена била необходимостта отъ артистиченъ съставъ на тамкашния театъръ.

По този поводъ сж станали масови уволнения на артисти отъ щата на театъра, обаче по тѣхна молба сж били прехвърлени къмъ службите на пожарната команда.

Въ театъра сж останали най-важните и необходими служби — режисьора и декората, които съвмѣстно не успѣли да представятъ пиеси, поради което сж били изписани нови надеждни сили, отъ о-въ Дивотраки (околия Кондрокфалосъ) И двамата полагатъ неимоверни усилия да работятъ „суровиятъ материалъ“, — новото „живо тѣсто.“ Дано да успѣятъ.

Четете в. Театр. Прегледъ

Декоративно-бояджийски магазинъ „ХУДОЖНИКЪ“

НА РАДИ ТОДОРОВЪ (Тодовъ) ул. Царъ Борисъ 22

ви събщава, че представлява прочутата европейска Фирма П. А. И. Д. Л. Е. Р. Б. за декоративно бояджийство съ валащи.

Извършва декоративно бояджийски работи съ гарантирани материяли специалисти работници, разполага съ всички бояджийски материяли.

ТЕАТРАЛЕН ПРЕГЛЕД

Редакция и администрация ул. „Кавала“ № 5
Годишен абонамент 60 лв. Реклами по споразумение.

„ГОСПОЖА МИНИСТЕРШАТА“

Комедия в 4 действия от Бр. Нушич

(Продължение от 1-ва стр.)

да затвърди у нас убеждението, че Нушич притежава магичната сила на хуморист-сатирик, съставляваща поразително въздействие върху зрителя.

Като допълнение на всичко казано за комедията на Бр. Нушич иде и сръжната намеса на постановчика на „Г-жа министершата“ с превъзходното изпълнение на режисьорската задача. Действително Черкезов тук е можал да получи едно щастливо съчетание от добре подчертани образи, по-възможност, най-добро разпределение на ролите, (със някои незначителни грешки), върни по-грим и тонъ лица (малко отклонение прави Пр. Петровъ) за да попадне правилно въ линията и духа на комедията. Взето е под внимание и ценното мнение на г. Весничъ за едно по пълно окръгляне достоинства на пиесата.

Публиката реагира много добре при масовити сцени, от добре контрастирани типове, които въ своята цялост сж добре допълнени и умело работени.

Централните фигури въ пиесата сж: Елена Хранова (Министершата) и Дѣдо Васо (Ив. Кумановъ). Ролата на Живка — министершата, сякаш е създадена специално за нея. Тя смѣло навлѣзе въ всичкитѣ ѝ нюанси, вживѣ се всецѣло въ нея и я подчерта съ всичката сила на своя мощен творчески размахъ, безъ шаржъ и отклонение, ни го поднесе въ цялата му пълнота.

Образътъ на „дѣдо Васо“ намѣри въ лицето на Ив. Кумановъ своя напълно правдивъ и убедителен превъплотител. Той ще остави дълбоки и трайни следи върху впечатленията на варненската публика. Споредъ г. Весничъ, артиста Ив. Кумановъ е почти единственият за сега най-върнен интерпретаторъ на тази роля, следъ смъртта на нейния пръв тълкувател. Играта му ще бже сравнително мѣрило за

следващитѣ ѝ претворявания съ огледъ по достойнства.

Докато въ ролитѣ на Хранова и Куманова се чувствуваше силна подчертаностъ на комическия елементъ, Цено Кандовъ (Чедомилъ) и Райна Петрова (Дара) се придържаха по строго къмъ точната линия на реализма и положителността. Тѣзи две противоположности спомогнаха да се изрече по ясно двата централни (създадени) типа върху фона на комедията.

Една интересна по характеръ е и ролата на Рако, — синътъ. Актрисата Любинка Бобичъ е жънѣла грамаденъ успѣхъ съ нейното изнасяне. Г-жа Жени Кючукова, въпрѣки, че има, може би единственитѣ, физически данни да я изнесе, не успѣ да навлѣзе напълно въ нея. На мѣста не би трѣбвало да изкача отъ предѣлитѣ на художествената правда за да не се окарикатурява и обезличава. Необходимо е вече да се освободи отъ всички излишни жестове и пози, за да се прекъсне еднажъ за винаги тази червена нишка, която се движи по всички до сега нейни роли.

Роднинитѣ на министершата бѣха много контрастно дадени, като отдѣлни типове. Диалогътъ между В. Куманова и К. Кожухарова изтрѣгна много смѣхъ. К. Хаджиминевъ, Ем. Яворска, Д. Стратевъ, П. Бѣлогушевъ, Ив. Бакаловъ и др., създадоха върни, по гримъ, облѣкло и тонъ, типове.

Идеалъ Петровъ (Сима Поповичъ) застъпи макаръ и малката си роля, съ върно чувство на актьоръ. Надя Станиславска (г-жа Стефановичъ) даде сжщо върнен образъ. Останалитѣ допълнителни роли на: Н. Дойчевъ (мнимия любовникъ — Д-ръ Нинковичъ) Либенъ Поповъ (Ристо Теодоровичъ) П. Кючуковъ (Перо), Л. Копчелиевъ (Анка) Пр. Петровъ (Сава Мишинъ), П. Василевъ (разсилния) и др., се гриобшиха, като едно щастливо допълнение за успѣха на комедията.

Дим. Талевъ

МАЛКИЯТЪ ХУДОЖНИКЪ ДАЧКО ГЕОРГИЕВЪ

По случай изложбата му въ училище „Князь Борисъ“.

Въ една отъ стаитѣ на училище „Князь Борисъ“ е уредена изложбата на малкия художникъ Дачко Георгиевъ, ученикъ отъ III класъ въ Бѣла-Слатина.

Изложениитѣ работи сж като началнитѣ страници на книга, където е написано по единъ възходящъ редъ развитието на единъ бждащ талантъ. Тѣзи страници ни подсказватъ твърде красноречиво, че въ малкия Дачко зрѣе утрешния голѣмъ художникъ, въ когото още отъ твърде ранни години се развива правилно и постепенно чувството къмъ живописъта, преливането на багритѣ, настроението идещо отъ природата, пречупено подъ впечатленията на неговата душа, което е най-характерния белегъ за неговитѣ утрешни творчески постижения.

Неговитѣ картини сякаш не съответствуватъ на неговата възраст. Детскиятъ наивитетъ е почти на изчезване. Малкия Дачко е изпреварилъ своитѣ години. Той поглежда на нѣщата вече по-зрѣло; умѣе да предаде на картинитѣ не само добъръ рисункъ, правилно дадена перспектива, свѣтлина и сѣнка, но и да даде животъ на баграта, да ги съчетае, да ги изпълни съ духъ за да се постигне желаното въздействие на зрителя.

Естествено е, че когато се разглеждатъ неговитѣ творби трѣбва да се сжди и за неговата възраст. Последнитѣ му вече работи говорятъ недвумислено за неговитѣ изобразителни способности които сж въ периодъ на узрѣване.

Неговиятъ жанръ на художникъ клони повече къмъ областъта на пейзажа. Тамъ той наистина намира по-разнообразенъ и по-богатъ материалъ за претворяване. Необходимо е обаче, като допълнение на това, и изтъчването ѝ на естетичното му чувство при подборъ на сюжета, което въпрочемъ не ще закъснѣе да се укрепи, защото добре подобрания сюжетъ е първата премината прѣчка при разрешението на всѣка творба. Когато се постигне една още по-дълбока изразностъ на линията и по

Джамията въ Шуменъ

Д. Георгиевъ

сочна свежестъ на баграта, Дачко ще може съ пълнен размахъ да твори неповторими образи и откъси отъ природата, още повече че си е създадалъ своя присища, но върна техника на изпълнение.

На малкия Дачко престои още много трудъ, било въ търсене на пж-

тища или да опознае себе си, да се вгълби въ всички трепети и настроения на природата, да усвършенствува своята техника и единъ день да разгъне съ цялата си мощъ своя вече узрѣлъ талантъ.

Георги Дим. Ивановъ

ЗА ТВОРЧЕСТВОТО НА БРАНИСЛАВЪ НУШИЧЪ

Неговитѣ голѣми заслуги за българо-югославянското братство. Апостолското дѣло на Нушича. Речъта на г. Радославъ Весничъ по случай премиерата на „Госпожа Министершата“ въ Варн. народенъ театъръ.

Очарованъ съмъ отъ Вашата дивна природа и море, които се прилигатъ въ нюанси и божествена симфония отъ цѣтотое. Щастливъ съмъ, че и за макаръ кратко време се намирамъ между Васъ. Всиятъ дивенъ крайморски градъ и Вашиятъ театъръ, — този чаровенъ храмъ ще изпълва душата ми съ най-хубави чувства.

Мили хора и драги артисти, които днесъ заедно съ мене отдавате почитъ на голѣмия югославянски драматургъ Бран. Нушичъ и тукъ на морския стражъ на братска България, манифестира днесъ българо-югославянската солидарностъ, която е сигуренъ белегъ за по-добро бждаще на нашитѣ два братски народа.

За менъ е особена честь, че тази вечеръ азъ заедно съ Васъ мога да се поклоня предъ паметта на Браниславъ Нушича, — единъ отъ първитѣ борци на българо-югославянското братство.

И тукъ, именно тукъ, дето нашитѣ двама велики и славни владетели започнаха нова епоха и увѣнчаха съ „Пакта за вѣчно приятелство“.

Браниславъ Нушичъ, човѣкътъ, който бѣше винаги въ първитѣ редове на своя народъ и който загуби своя единственъ синъ въ миналата война за доброто на родината; общественикътъ, който организираше и водѣше всички голѣми манифестации на социалното и културно поле, и художника, който надживѣ своитѣ съвременници, на които отдаде своитѣ високо-хумани творчески сили и съ своитѣ произведения премина тѣснитѣ

границы на своето отечество.

Този Браниславъ Нушичъ трѣбваше да бже и авангардъ на нашето братство и той и тази вечеръ се явява предъ насъ съ своя здравъ хуморъ за да ни очарова, съ своето човѣчно виждане на свѣта. Въ неговитѣ произведения дето така живописно сж представени човѣшкитѣ характери, той осмива нашитѣ грѣшки, но като неженъ баща, който не мрази своитѣ деца. Той желае да открие нашитѣ слабости, да зарумени нашитѣ страни отъ срамъ, да удари по нѣкоя плѣница, но при това той развдъра душата и предизвиква искренъ смѣхъ.

Понеже разполагамъ съ кратко време затова не ще мога да влѣза въ подробности на неговото творчество, което е широка стълбица на човѣчни чувства, — отъ тежки национални болки, — до безкрайната детска веселостъ. Да говоря за автора на „Князътъ отъ Сенеберия, х Лоя, Находъ, 1914 год., Съмнително лице, Протекция, Обикновенъ човѣкъ, Народенъ представител, Пжтуване около свѣта, Разказитѣ на единъ подофицеръ, Бенъ Акибовитѣ хуморески, Опечалена фамилия, Мистъръ Доларъ, Докторъ, „Покройникъ“ и Госпожа Министершата“, която тази вечеръ ще гледате, значи да говоря за единъ голѣмъ югославянски авторъ, който изпита своето перо въ трагедията, драмата, комедията, разказа и романа и въ единъ периодъ отъ 55 год. интензивна работа; увѣнчана съ пълненъ успѣхъ.

Вие ще видите въ „Госпожа Министершата“ искри и трепети на неговия огроменъ талантъ — майсторство на картината и сценичната виртуозностъ и ще почувствувате неговия здравъ хуморъ и слабоститѣ на нашето съвременно общество.

Ще видите на сцената насъ Балканитѣ, добродушнитѣ хора съ своитѣ робски слабости и ще се посмѣете, ще останете доволни и още нѣщо: гледайки Нушичавия герой, Вие ще признаете че ние сме сродни два народа, съ едни и същи характерни особености, съ единъ и сжщъ животъ, радости и страдания; грѣшки и способности.

Такива произведения заличаватъ границитѣ, които сжществуватъ между насъ, — (само формално), защото нашитѣ души сж едни и сжщи, — славянски и християнски души. По този начинъ Нушичъ и следъ своята смъртъ продължава своето апостолско дѣло.

И тази вечеръ той апостолъ за сближение и братство, той вълшебникъ, който хвърля нашитѣ две геройни племена въ братски прегръдки и дано даде Господъ, така както пожела великия Нушичъ, както пожелаха двамата голѣми владетели да вървимъ винаги вѣчно прегрънати за да можемъ да бждемъ винаги свои, силни и родни.

Вѣчна слава на Браниславъ Нушича.

Радославъ Весничъ

Печатница А. Пъндъклийски-Варна
ул. „Панагюрище“ 1

ОЧИЛА!

ОЧИЛА!

ЯСЕНЪ ПОГЛЕДЪ
И ВІНАГИ ЗАПАЗЕНИ
ОЧИ ЩЕ
ИМАТЕ СЪ ОЧИЛА
„ПАЙСЪ“

купони съ гаранция отъ ОПТИЧЕСКИЯ МАГАЗИНЪ

Албертъ Мосачо

ул. „Царъ Борисъ“

ИЗПЪЛНЯВАТЪ СЕ ВСѢКАКВИ РЕЦЕПТИ НА
Г-ДА ЛѢКАРИ ОКУЛИСТИ.

ЦЕНИ ДОСТЪПНИ